

VIJESTI

Skup o balastnim vodama trajat će dva dana

DANILO PAVLETIĆ

Međunarodni seminar o balastnim vodama

Jadran će biti proglašen posebno osjetljivim područjem

Davor Vidas, direktor Odjela za pomorstvo i pravo mora Instituta Fridtjofa Nansena iz Osla, naglasio je da će na seminaru biti predstavljeno više mogućnosti zbrinjavanja balastnih voda

Damir Herceg

OPATIJA - Godišnje se u jadranskim lukama ispusti 6,4 milijuna tona balastnih voda, od čega milijun tona u hrvatskim lukama, 900 tisuća tona u slovenskim i 4,5 milijuna tona u talijanskim lukama, rečeno je na međunarodnom optajskom seminaru o balastnim vodama.

Balastne vode sadrže mnogo neautohtonih mikroorganizama, koji su moćni prijenosnici i niza zaraznih bolesti, što najbolje govori kakvu opasnost predstavljaju za floru i faunu mora. »Hrvatska mora imati strože mjere za postupanje s balastnim vodama od mnogih drugih zemalja zato što je Jadran zatvoreno more u kojemu svaka promjena može biti katastrofalna«, upozor-

rio je državni tajnik za more Branko Bačić. Još je dodao da je u pripremi prijedlog odluke o proglašenju Jadrana posebno osjetljivim područjem, a taj prijedlog bit će zajednička inicijativa Hrvatske, Italije i Slovenije.

Na seminaru sudjeluju i stručnjaci za balastne vode iz Hrvatske, Norveške i Njemačke, među kojima i Davor Vidas, direktor Odjela za pomorstvo i pravo mora Instituta Fridtjofa Nansena iz Osla. On je naglasio da će na ovom seminaru biti predstavljeno više mogućnosti zbrinjavanja balastnih voda.

Jedna od njih je njihovo uzorkovanje na brodu i utvrđivanje broja živih organizama prije ispuštanja voda u more, a druga mogućnost je pročišćavanje balastnih voda na brodu ili kopnu, ali

treba reći da taj tehnološki relativno složeni i skup postupak još nije potpuno usvojen. Prema riječima norveških stručnjaka, ni u toj se zemlji ne provode značajnije mjere zaštite od balastnih voda.

No, Jadran je, kako mnogi na ovom skupu naglašavaju, zatvoreno more i zato se mnogo očekuje od što skorije izrade pravilnika o upravljanju i nadzoru balastnih voda, kojeg je Hrvatska obvezna izraditi u skladu s međunarodnom konvencijom o balastnim vodama. Te zaštitne mjere trebalo bi donijeti u iduće dvije godine.

Bačić je napomenuo da se njima neće ograničavati uplovljavanje brodova u Jadran, ali će određivati postupanje s balastnim vodama. Prema riječima Sonje Štiglic

iz Janafa, godišnje u tankersku luku u Omišlju plovi 66 tankera, koji davezu šest milijuna tona nafte, a s eventualnim prihvaćanjem Družbe Adria broj tankera bi porastao na stotinjak godišnje, a ne čak tristotinjak, kako neki uporno tvrde. Kako saznajemo, financijski učinak od uplovljavanja tih 30-ak dodanih tankera vezanih za Družbu Adriju, koji bi prevlezi oko pet milijuna tona nafte, Hrvatskoj bi donio zaradu od deset milijuna dolara. Istodobno, u tršćansku naftnu luku godišnje plovi 365 brodova, koji prevezu oko 36 milijuna tona nafte. Godišnje se preko sjevernotalijanskih luka preveze 47 milijuna tona nafte, preko hrvatskih luka osam milijuna i dva milijuna tona preko slovenskih.

Sanader u Grazu na konferenciji o budućnosti Europe Hrvatska želi biti most između Bruxellesa i jugoistoka Europe

Austrijski kancelar Wolfgang Schüssel rekao je da je Hrvatska učinila čudo što je u tako kratkom vremenu postala ozbiljan kandidat za ulazak u Europsku uniju

GRAZ - Premijer Ivo Sanader sudjelovao je u ponedjeljak u Grazu na konferenciji »Uvod u 2005. godinu - Zemlja budućnosti«, čiji je moderator austrijski predsjednik vlade Wolfgang Schüssel.

Sanadera su dočekali austrijski političari, gospodarstvenici i kulturni djelatnici, a u svom obraćanju skupu ponovio je hrvatsku želju da se učine i napori u približavanju Europskoj uniji.

Premijer je rekao da Hrvatska želi biti svojevrsni

most između Bruxellesa i jugoistoka Europe. »Budućnost ujedinjene Europe ovisi o tome da se sačuva zajedništvo u različitosti«, naglasio je Sanader i izrazio zadovoljstvo što je Hrvatska pozvana na konferenciju na kojoj se govorilo o budućnosti Europe. »Odlično je to što se želi čuti hrvatski glas i razmišljanje«, rekao je premijer Sanader.

Austrijski kancelar Wolfgang Schüssel kazao je da je Hrvatska učinila čudo što je u tako kratkom vremenu postala ozbiljan kandidat za

ulazak u Uniju. Za Hrvatsku je rekao da je država s europskom perspektivom koja može stvoriti i omogućiti mir na ovim prostorima.

Premijer Sanader se poslao je skupa osvrnuo i na score kontakte luksemburškog predsjedništva i Haaškog suda i rekao: »Prije svega očekujemo da će biti potvrđena vjerodostojnost Hrvatske kao zemlje koja je svjesna svojih međunarodnih obveza i koja ih ispunjava. Mislim da neće biti prepreka za početak pregovora. Postoji uvjerenje u Europskoj uniji da su Hrvatska i hrvatska vlada privržene suradnji s Haagom i da to nitko neće dovesti u pitanje.«

Posebno je bio dirljiv susret hrvatskog premijera i ministra kulture Bože Biškupića s bivšim austrijskim ministrom vanjskih poslova Aloisom Mockom, koji je, iako teško bolestan, došao na skup. Sanader i Biškupić zahvalili su mu na svemu što je devedesetih godina prošlog stoljeća učinio za Hrvatsku.

Hebrangu želim brzo ozdravljenje

Upitan razmatra li i mogućnost da sam preuzme resor vanjskih poslova, Sanader je odgovorio: »Ne, to je isključeno«. Također je dodao da za odluku o budućem ministru ima vremena te kako je od Miomira Žužula, ministra u ostavci, zatražio da nastavi svoj posao.

Premijer je kazao da će se krajem ovog ili počet-

kom sljedećeg tjedna sastati i s ministrom zdravstva Andrijom Hebrangom. »Hoću da on razmotri svoju situaciju i da zajedno sa mnom donese odluku. Hebrang je prošao teško vrijeme. Ja mu želim prije svega brzo ozdravljenje i neka mu Bog pomogne. Za tjeđan dana znat ćemo konačnu odluku«, rekao je Sanader.

Juncker uvjeren da će pregovori s Hrvatskom početi u ožujku

LUXEMBOURG - Predsjedavajući Europske unije, luksemburški premijer Jean-Claude Juncker, izrazio je u ponedjeljak uvjerenje da će pristupni pregovori s Hrvatskom početi u ožujku kako je i predviđeno.

»Uvjeren sam da će se pregovori o članstvu s Hrvatskom vrlo vjerojatno otvoriti u ožujku«, rekao je Juncker

na konferenciji za novinare nakon susreta luksemburškog predsjedništva EU-a s Europskom komisijom. Europsko vijeće je na summitu 17. prosinca odlučilo da se pregovori s Hrvatskom otvore 17. ožujka bude li u potpunosti surađivala s Haaškim sudom. Luksemburško predsjedništvo, koje mora pripremiti izvješće o hrvatskoj suradnji s Haaškim su-

dom, sada proučava »taj ključni element« hrvatske spremnosti, rekao je Juncker. Juncker je dodao da nedavna ostavka hrvatskog ministra vanjskih poslova Miomira Žužula neće utjecati na pregovorački proces. »Ne vidim nikakvih neposrednih posljedica ministrove ostavke«, rekao je luksemburški premijer, a prenosi STA.(Hina)

T-HT se odrekao zarade na humanitarnim pozivima, ali država PDV-a nije

ZAGREB - T-Hrvatski telekom (T-HT) se odrekao zarade na nekim humanitarnim akcijama, čiji pozivi brojevi počinju sa 060 i 0800, ali se država, nažalost, nije odrekla PDV-a ni u slučaju prikupljanja pomoći za žrtve stradale od razornog tsumamija, rekla je *Vjesniku* u ponedjeljak Jadranka Kolarević, predsjednica Društva za zaštitu potrošača Hrvatske Potrošač.

Dodala je da takvo pona-

šanje države »nije u redu«. Ovih dana, kaže ona, bit će poznat i novi telefonski broj za humanitaru pomoć građana. No, da bi se stalo na kraj inflaciji humanitarnih telefonskih brojeva, prije nekoliko mjeseci, a na inicijativu Vlade i T-HT-a, osnovano je Povjerenstvo za dodjelu telefonskog broja, gdje u cijelosti prihodi idu u humanitarne svrhe, pojašnjava Jadranka Kolarević.

Primjerice, humanitarna akcija Ne zaboravi me traje od 2. prosinca 2004. do 15. siječnja 2005. godine i za to vrijeme građani, osim izravnim uplatama na poseban žiro-račun, novac mogu donirati i telefonskim pozivima na broj 060/808-808. Jednim pozivom za akciju se donira tri kune, a cijena poziva je 3,66 kn s PDV-om, dakle 66 lipa je PDV, koji se plaća državi. T-com, kao i uvijek dosad, uplatit će ukup-

pan iznos prikupljen pozivima građana na ime organizatora akcije, u slučaju akcije Ne zaboravi me na ime Zaklade Biskup Josip Lang. T-com ne zaraduje na humanitarnim pozivima građana, napominju u T-comu. No, za neke humanitarne akcije, poput akcije Crvenoga križa i Caritas za žrtve tsumamija, pružatelj brojeva telefona preko kojih se prikupljaju humanitarna sredstva nije T-com. M.P.

Leakey: Gotovina ipak nije u BiH

SARAJEVO (Od *Vjesnikova* dopisnika) - Zapovjednik snaga Europske unije u BiH (EUFOR), britanski general David Leakey, kazao je u izjavi koju su prenijeli lokalni mediji kako EUFOR, NATO i vlast BiH imaju informacije da hrvatski general Ante Gotovina, kojeg je optužio Haaški sud, »obično vrijeme ne provodi u BiH«.

Prema Leakeyjevim riječima, slično vrijedi i za optužene bivše i političke vojnere lidere bosanskih Srba Radovana Karadžića i Ratka Mladića, no EUFOR i NATO imali su čvrste dokaze da je Mladić boravio u podzemnom objektu bivše JNA kod Han Pijeska tijekom prošloga ljeta i u drugim prilikama.

Najnovija Leakeyjeva izjava o Gotovini donekle je različita od tvrdnji koje iznio u razgovoru za agenciju Reuters potkraj prošle godine. Tada je kazao kako je moguće da Gotovina, suprotno glasinama da se nalazi u Irskoj ili možda Austriji, više vremena provodi skrivajući se u zapadnom dijelu BiH, gdje ga simpatiziraju mnogi Hrvati. Direktor Uprave policije MUP-a Federacije BiH Zlatko Miletić kazao je da bi »lokalna policija djelovala u okviru svog mandata da ima saznanja o skrivanju Gotovine u Hercegovini«. A.Z.

Izvjeshće o »slučaju Rajić« pod strogim haaškim embargom

ZAGREB - Ministrica pravosuđa Vesna Škare-Ožbolt nema u svom rasporedu za bilježen posjet Haagu u sljedećih petnaest dana. Jedino što joj od europskih putovanja predstoji je odlazak u Luksemburg. No, to sa »slučajem Rajić« nema nikakve veze. Iz te informacije se da zaključiti da se u hrvatskome medijskom prostoru malo požurilo s objavom priče da je istraga koju provode haaški predstavnici u Zagrebu, i općenito u Hrvatskoj o spomenutom slučaju spremna kao izvješće biti podnesena tribunalu.

U ponedjeljak *Vjesniku* nitko iz Ministarstva pravosuđa

nije bio spreman potvrditi da će ministrica takvo izvješće odnijeti u Haag. Čak i kad bi to bila istina, nitko od ovdšnjih medija nije u stanju donijeti javnosti prenijeti izvještaj čak ni o najgrubljim detaljima iz tog dokumenta. Zašto? Haaški sud je za svoje, a onda i za suradnike iz zemalja svoje nadležnosti uvelo strogi medijski embargo. U skladu s time, sadržaj nalaza Državnog odvjetništva, policije i obavještajnih organizacija u Hrvatskoj koji se odnosi na osmogodišnje skrivanje Ivice Rajića ne bi se mogao naći u medijima prije no što to izvješće ugleda svjetlo dana u Nizozemskoj. Jednos-

tašno, riječ je o vrlo tvrdim haaškim pravilima igre.

Treba podsjetiti da je slučaj Ivice Rajića postao obrazac po kojem će Haaški sud ocjenjivati i postupanje hrvatskih državnih tijela u »slučaju Gotovina«. Uvjerenje je u tribunalu da se može pronaći sličnost u obavljanju haaških dužnosti između »slučaja Rajić« i »slučaja Gotovina«, što bi u konačnici trebalo ići na štetu hrvatskih državnih tijela. Haaški sud ne želi pritom, kako *Vjesniku* kažu njegovi izvori u Sudu, ulaziti u detalje o tome koliko nacionalne institucije poštuju pravila igre.

Vlado Rajić

Danas odluka o produženju pritvora u »slučaju Lora«

SPLIT - Izvanraspravno vijeće Županijskog suda u Splitu održat će u utorak sjednicu na kojoj će se odlučivati o produženju pritvora četvorici optuženika u »slučaju Lora«, potvrdila je u ponedjeljak glasnogovornica splitskog suda Marica Šćepanović. Četvorica pritvorenika, pod optužbom za počinitelj teškoga kaznenog djela ratnog zločina protiv civila, čekaju početak ponovljenog suđenja u zatvoru na

splitskim Blicama. Nakon isteka dvomjesečnog roka za preispitivanje odluke o opravdanosti pritvora, sudsko je vijeće potkraj prošle godine zaključilo da četvorica optuženika trebaju ostati u zatvoru, no njihovu je odluku prije desetak dana osporio Vrhovni sud, i to uz obrazloženje koje su branitelji četvorice optuženika ocijenili kao »veliku pljuskusplitskom sudu«. Donoseći, naime, odluku o produženju

pritvora za četvoricu bivših vojnih policajaca, Izvanraspravno je vijeće ustvrdilo kako postoje osnove da pritvornici i dalje budu u zatvoru, pri čemu su se članovi vijeća pozvali na prijašnju odluku Vrhovnog suda, koji je, prihvaćajući u rujnu žalbu tužitelja na rješenje splitskog suda, odlučio da svi optuženici u »slučaju Lora« početak novog suđenja moraju dočekati u zatvoru. D.S.

Neprihvatljivi grafiti na zgradi Parohijskog doma u Vukovaru

EMICA ELVEDI

Neprijemljeni grafiti u dvorištu pravoslavne crkve

VUKOVAR - Nepoznate su osobe u noći na nedjelju u vukovarskom Borovu naselju na oštećenom i devastiranom objektu Parohijskog doma ispisali više grafiti neprijemljenog sadržaja. Među ostalim, ispisane su poruke »Ubi Srbina«, »NDH«, veliko slovo »U« i »Ante Gotovina«, i to na objektu u dvorištu u kojem se uskoro planira početak gradnje pravoslavne crkve.

Kako je izvijestila Policijska uprava vukovarsko-srijemska, materijalne štete nema jer je riječ o dotrajaloj i oštećenoj zgradi koja se tek treba obnovljati. O sve-

mu je obaviješteno i Županijsko državno odvjetništvo, koje je ocijenilo da nema elemenata kaznenog djela.

Mnogi Vukovarci smatraju da su ovi grafiti zapravo odgovor na provokacije koje su se dogodile prošloga tjedna na pravoslavni Badnjak u Borovu Selu i Trpinji. Tada su se u Borovu Selu iz nekih automobila zavijorile zastave s dvoglavim orlom, trobojnicama crveno, plavo, bijelo, dok su neke osobe na glavama imale šajkače s kokardama te kape bivše JNA na koje su bile pričevane srpske zastave. U Trpinji su pak četvorica mladića šeta-

la selom »naoružana« bajunetama, sabljama i automatskom puškom pravdajući se da je to dio tradicije i folklorna pravoslavaca.

No, paroh Slobodan Blažić, u čijoj je nadležnosti ta crkvena površina, kaže da ovo nije prvi slučaj vandalizma na njihovu posjedu. Podsjetio je na slučaj iz ožujka prošle godine kad su još uvijek nepoznati počinitelji oskrvnuli veliki drveni križ u dvorištu, koji je postavljen kao znak da će na tom mjestu uskoro početi gradnja pravoslavne bogomolje.

Maja Sajler

Uklonjena spomen-ploča Budaku i Francetiću

SPLIT - Solinska policija i komunalno redarstvo uklonili su u ponedjeljak jutro spomen-ploču ustaškomu ministru Mili Budaku i zapovjedniku Crne legije Juri Francetiću, koju su nepoznate osobe postavile u noći na nedjelju u solinskom naselju Priko vode, izvijestio je u ponedjeljak načelnik Ureda načelnika Policijske uprave splitsko-dalmatinske Nino Čurić. Policija još nema saznanja o tome tko je postavio spomen-obilježje s natpisom: »U znak sjećanja na pale hrvatske velike Milu Budaku i Juru Francetića. Vaši vjerni štovatelji«.

Budući da je ploča na kojoj je, osim natpisa, uklesano i veliko slovo »U« te hrvatska

šahovnica, osvanula u blizini zgrade sa stanovima branitelja iz Domovinskog rata, solinska Hvidra opovrgnula je u ponedjeljak medijska nagađanja o tome da upravo ta braniteljska udruga stoji iza njezina postavljanja.

Čelnici solinske Hvidre tvrde da je ploča namjerno postavljena uoči drugoga kruga predsjedničkih izbora s namjerom da se ocni predsjednička kandidatkinja HDZ-a Jadranka Kosor iako baš ona, kako su istaknuli, ima najveće zasluge za promicanje prava hrvatskih branitelja, »koje se uvijek priziva i optužuje kad se radi o postavljanju spomen-obilježja kojima se glorificira ustaški režim i NDH«.

Pu splitsko-dalmatinska potvrdila je da nije bilo izgređda prilikom uklanjanja ploče da iz istrage o tom slučaju još traje s obzirom da zasad nije poznato ni tko je izradio ploču ni tko ju je postavio i zacementirao na travnjaku uz zgradu za stradalnike Domovinskog rata.

Policija ne povezuje postavljanje ploče u Solinu i prošlotjedno postavljanje megaplakata s fotografijom generala Ante Gotovine u Kaštel Starom, dok stanovnici Solina vjeruju kako je spomen-obilježje Budaku i Francetiću »tek reakcija na četnički izgređ, koji se dogodio na pravoslavni Božić u okolici Vukovara«.

Dobrila Stella